

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ การทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศของการจัดการภาวะน้ำเกินสำหรับผู้ที่เป็นโรคไตเรื้อรัง

ผู้เขียน นางสาวปิ่นมณี สิริโม

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล นันทชัยพันธ์

บทคัดย่อ

ภาวะน้ำเกินเป็นภาวะแทรกซ้อนที่เด่นชัดของโรคไต เป็นปัจจัยเสี่ยงต่ออัตราการตายและอัตราป่วยในผู้ป่วยที่มีการสูญเสียหน้าที่ของไตอย่างรุนแรง การจัดการภาวะน้ำเกินจึงมีความสำคัญในการควบคุมโรค การทบทวนวรรณกรรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศของการจัดการภาวะน้ำเกินสำหรับผู้ที่เป็นโรคไตเรื้อรัง สืบค้นด้วยวิธีการสืบค้นด้วยมือและจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรวบรวมงานวิจัยที่ไม่ได้เผยแพร่และได้เผยแพร่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002 – 2013 การสืบค้นจำกัดอยู่เฉพาะฐานข้อมูลที่มีอยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการศึกษาจำนวน 6 เรื่องที่เป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือก เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มีการสุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลองจำนวน 4 เรื่อง และเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง 2 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการทบทวนประกอบด้วยแบบคัดเลือกรงานวิจัย แบบประเมินงานวิจัย และแบบสกัดข้อมูล ซึ่งการคัดเลือก การประเมิน และการสกัดข้อมูลได้ทำโดยผู้ทบทวนและผู้เชี่ยวชาญ ไม่มีการศึกษาที่สามารถเปรียบเทียบกับได้ตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไป จึงนำข้อมูลที่สกัดได้มาสรุปเชิงเนื้อหาเพื่ออธิบายวิธีการที่ใช้และผลลัพธ์ที่ได้ พบว่ามีวิธีการจัดการภาวะน้ำเกินสำหรับผู้ที่เป็นโรคไตเรื้อรังรวม 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมซึ่งประกอบด้วยการกำหนดด้วยตนเอง การเสริมแรง และการกำกับติดตามตนเอง สามารถส่งเสริมความสม่ำเสมอในการจำกัดน้ำดื่มในระยะเวลายาวนาน
2. การส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีผลต่อการลดน้ำหนักตัว
3. การกำกับติดตามตนเองโดยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สามารถส่งเสริมให้มีการกำกับตนเองในเรื่องอาหารและน้ำดื่มมากขึ้น

การทบทวนวรรณกรรมครั้งนี้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักฐานเชิงประจักษ์ในการส่งเสริมการจัดการและการป้องกันภาวะน้ำเกินสำหรับผู้ที่เป็นโรคไตเรื้อรัง การทบทวนครั้งต่อไปควรมีการสืบค้นที่ครอบคลุมมากขึ้นเพื่อให้ได้รายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปคือ ควรมีการทำวิจัยซ้ำเกี่ยวกับวิธีการทั้งหมดและทดสอบวิธีการใหม่ด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Evidence Review on Best Practices of Fluid Overload Management for Persons with Chronic Kidney Disease

Author Miss Pinmanee Sirimo

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Advisor Assistant Professor Dr. Pikul Nantachaipan

ABSTRACT

Fluid overload is an obvious complication of kidney disease. This condition is a risk factor for morbidity and mortality in patients with severe kidney dysfunction. Management of fluid overload is important in controlling the disease. This literature review aimed to summarize the evidence of fluid overload management in chronic kidney disease. Search strategies were conducted manually and electronically to identify published and unpublished studies from 2002 to 2013. The study search was limited to the database available in the library of Chiang Mai University. Six studies met the selection criteria: 4 were randomized control trials (RCTs) and 2 were quasi-experimental research. Instruments used in this review included the study selection form, critical appraisal form, and data extraction form. Study selection, appraisal, and data extraction were cross-checked by the reviewer and an expert. No two or more comparable RCTs were identified, thus, the extracted data were narrative summarized to describe the characteristics of fluid management interventions and their outcomes. The results of this review revealed three types of interventions of fluid overload management among persons with chronic kidney disease. These interventions and outcomes were:

1. Cognitive behavioral therapy, which included self-contract, reinforcement and self-monitoring, could improve fluid-restriction adherence overtime.
2. Self-efficacy promotion could decrease weight gain.

3. Electronic self-monitoring had the potential to facilitate dietary and fluid self-monitoring.

This evidence review suggests available evidence on promoting management and prevention of fluid overload among persons with chronic kidney disease. Further review should be conducted based on comprehensive searching in order to gain more eligible related studies. Further research is suggested in terms of replication and testing new interventions.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved